

# Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 173. SZAM.

SZERDA, AUGUSZTUS 3.

**Előfizetési ár helyben és vidéken:**  
Egy hónapra 50—K Félévre . . . 220—K  
Negyedévre 110—K Egész évre 440—K

**EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.**  
Kapható az összes dohánytőzsdékben és az utcai árusítóknál

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:**  
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)  
a városi bérházban.

## Prónay fenyegető levele Rakovszky Istvánhoz.

**Beniczky Ödönt „hazaáruló, bitang, gazember“-nek nevezték.**

Budapest, augusztus 2. A nemzetgyűlés ülését 11 órakor nyitotta meg Kenéz Béla alelnök. — Folytatták a gazdasági felügyelői szolgálatról szóló törvényjavaslat tárgyalását, amit részleteiben is elfogadnak.

A szeszadóról szóló javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadják.

**Törvényjavaslat a hazaárulók vagyona ellen elkobzásáról.**

Ezután a hazaárulók vagyoni felelősségéről szóló törvényjavaslatra kerül a sor, amit Mikovényi Jenő előadó ismertet és ajánl elfogadásra. Ennek a javaslatnak célja, hogy a hitbizományokra is kiterjesztessék a felelősség, ha birtokosok hazaárulók.

A javaslatot elsőnek Rassay Károly szólal fel. Nem látom, miért olyan sürgős ez a törvényjavaslat,

*miért nem mondják meg őszintén, hogy a Károlyi Mihály-féle hitbizományról van tulajdonképpen szó, mit 50%-ban megakarnak menteni Károlyi József grófnak. Ez nem lex Károlyi Mihály, hanem lex Károlyi József.*

Vagy elveszik az egészet, vagy büntessék meg a bűnös gyermekeit is, de 50%-ban kiegyezni nem lehet. Indítványt nyújt be, hogy a javaslatot adják vissza a bizottságnak. A javaslatot nem fogadják el.

Grieger Miklós elfogadja a javaslatot. A birtok felét odaadja Károlyi Józsefnek.

**Felkiáltások:** Nem lehet, a hadirokkantoknak kell adni!

**Kerekes Mihály:** Nem fogadják el a javaslatot. A hitbizományt a hadirokkantoknak kell adni. Ezt a birtokot a Károlyiak a Bercesényi, Rákóczy birtokból kapták.

Ezután Tomcsányi Pál igazságügyminiszter szólal fel. Csak a lényegről kíván beszélni. Ezzel a törvényjavaslatlal tovább meggyünk és igénybe akarjuk venni a hitbizományt is.

*Az 1915. évi XVIII. t.-c. szerint a hazaárulók vagyona az államra száll.*

Meg kell különböztetni tehát a

vagyon különböző neveit. Ilyen különleges nem a hitbizomány. Ezt nem lehet valakitől elvenni, mert annak nem tulajdonosa, hanem csak hasznélvezője. Hogy teljes egészükben el kell venni, azt a régi törvény alapján nem tartom jogi érzékemmel összeegyeztethetőnek. Ezért nem fogadom el azt.

Nagy zaj és ellentmondások az ellenzéken és a kisgazdapárton.

Elnök ezután szünetet rendel el. Szünet után a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadják. *A kisgazdák egy része a javaslat ellen szavaz.*

**Rakovszky István bejelentése.**

Ezután Rakovszky István volt elnök a házszabályok 188. paragrafusa alapján szólal fel:

Tisztelt Ház! Eltökélt szándékom volt, hogy a nemzetgyűlésen ősz előtt nem szólalok fel, de egy olyan eset történt, amely elodázhatatlan kötelességemre teszi, a nemzetgyűléssel szemben, hogy

*az én, illetve a Ház mentelmi jogának megsértését bejelentsem.*

Vagyok bátor minden bevezetés nélkül először felolvasni azt a levelet, amelyet én, mint a Ház elnöke kaptam, Prónay Pál alezredek ur...  
**Szilágyi Lajos:** Vizsgálat alatt álló alezredek.

**Rakovszky István:** ... aláírásával.

**Prónay Pál levele.**

A levél a következő:

Nagyméltóságú Rakovszky István házelnök urnak Budapest.

A világháborúnak vége. — A kommun és minden harcoknak veszélye megszűnt. Előjönnek a különböző rejtékekből és álarokban a konjunktura emberei és a hazafias politika címén támadják a nemzeti hadsereg azon alakulatának tisztjeit és legénységét, amely tiszték és legénység első volt a kommun megbuktatásában és a rend helyreállításában. A Prónay-zászlóalj ellen hangzottak el ezek a támadások.

*Nagyméltóságod nem tartotta kötelességének, hogy az el-*

*nöki székéből vétőt mondjon a rágalmak és sértések ellen.*

sőt még örült ennek. (Nagy zaj.)

**Felkiáltások:** Hallatlan! — Ilyenre a parlament történetében még nincs példa!

**Rassay Károly:** Mit szól hozzá a miniszterelnök ur!?

Rakovszky olvassa tovább a levelet: „Nem szándékozom a házelnök nemzeti érzését, az ön kötelességét ismertetni, nem tekintek az én privát ügyemre, sem a Kornhauser-esetre,

*ami Beniczky képviselő beállításában sem felel meg a valószínűségnek,*

a következő pontokat van szerencsém méltóságod tudomására hozni: (Állandó nagy zaj.)

**Rassay Károly:** Hogy jön aktív katonatiszt ahhoz, hogy így beszéljen?

Rakovszky olvassa: *I. Meggyanusított Beniczky engem elszámolatlan pénzekkel, — amelynek nyugtája nála volt. II. Meggyanusítottak engem egy keresztény miniszter üldözésével.*

**Hornvánszky Zs:** Ez Friedrich!

Rakovszky olvassa: *... Meggyanusították egész zászlóaljamat, tisztikarát és legénységét, — hogy nem való a csendőrségbe. Megrágalmazták a nemzeti hadsereg egyik alakulatába tartozó értékes tartalékos tisztet. Héjjas Iván főhadnagyot és Francia-Kiss Mihály érdemes tiszthelyettesét, mint rablőgyilkosokat, akik mind ketten lelkiismeretesen teljesítették szolgálatukat.*

*Nem tűrheli a tisztikar, a zászlóalj, hogy képviselők rágalmazva szóljanak a zászlóaljról, amely köztisztletnek örvend a keresztény világban.*

**Fábián István:** Igaza van. — (Nagy zaj.)

**Felkiáltások:** Miben van igaza?

Rakovszky István tovább olvassa a levelet:

*Héjjas Iván tartalékos főhadnagy és Francia-Kiss Mihály tiszthelyettes önfeláldozó hazafiak s ama tettüket (Felkiáltások: Mit tettek?) ... hazafiságból és nemzeti érzésből tették s ezért szenny és piszok nem tapad rájuk. Nem hiszem, hogy akár Beniczky, akár Rakovszky családjának ősei nagyobb szolgálatot tettek volna az országnak, mint ezek.*

**Beniczky Ödön** ezért a sértésért megfogja kapni a megfelelő elégtételt.

*Erre a szavakra óriási zaj tör ki.*

**Felkiáltások:** Ez nyílt hadüzenet. Itt van a hadüzenet!

Rakovszky olvassa tovább Prónay levelét:

*A Házelnök hasson oda, hogy ezekért a vádakért, rágalmakért és sértésekért elégtételt kapunk a nyilvánosság előtt, mert különben azt kell gondolnom, hogy az elnök urat a csehek küldték meg szállott területéről, azzal a hazafias céllal... (Nagy zaj.)*

**Szilágyi Lajos:** Mit szól hozzá a miniszterelnök ur? Hol a kormány?

**Andaházi-Kasnya Béla:** Ez nem vadászászlóalj, ez ember-vadászászlóalj!

Rakovszky tovább olvassa...

*hogy itt politizáljon és keverje a kártyát.*

Aláírva: Prónay alezredek.

Rakovszky ezután folytatja: Azt hiszem, hogy a magam részére úgy a nemzetgyűléstől, — mint a kormánytól, megfelelő elégtételt fogok kapni. Ki kell jelentenem, hogy

*Prónay Pál alezredek urat nem is ismerem, róla soha nem nyilatkoztam.*

Hogy jutok én ahhoz, hogy mint elnök, itélkezzek, miszerint igaz-e amit egy képviselő mond vagy sem? — Hadd válaszoljak az alezredek ur levelére is. Azt hiszem, rossz címet irt a levélre. A címnek a következőképpen kellett volna hangzani: *Nagyméltóságú Belitska Sándor... honvédelmi miniszter, avagy Ráday Gedeon belügyminiszter uraknak.* — Az ő kötelességük igazságot szolgáltatni. — A nemzetgyűlésnek jogában van minden, ami az országban történik, bírálat tárgyává tenni.

*Hihetetlen vakmerőség volt tőle ezt megtenni. Nem telezhetem fel, hogy saját iniciatívájából irta volna, mert ez csakis felbujtás következménye lehet.*

Még egy személyes ügyben akarok beszélni. Prónay levelében azt írta, hogy valószínűleg a csehek küldtek engem, hogy itt politikát csináljak és a kártyát keverjem. Ugyanigy, hogy valakinek a miniszterelnök ur személye nem tetszik, azt állíthatja később, hogy a miniszterelnök urat a románok küldték ide. (Helyeslés.)

*Ötnegyedévig voltam távol házamtól, végre, hosszú utánjárás után sikerült hazamenem és megtudtam, hogy a csehek szekvesztrálták birtokomat és ennek fejében most Prónay Pál alezredek ur ezeket a súlyos vádakot olvassa a fejemre.*

Ezért bejelentem mentelmi jogomnak a megsértését.

### A miniszterelnök megtorlást ígér.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedik szó-lásra. A nemzet szuverenitásának letéteményese a nemzetgyűlés és a nemzetgyűlés letéteményese a Ház elnöke.

*Aki tehát a Ház elnökét azért, mert mulasztást követett el, fenyegeti, az a nemzetgyűlés szuverenitását sérti meg.*

(Viharos helyeslés és taps a Ház minden oldalán.) Örömmel vettem, hogy Rakovszky István bejelentette mentelmi jogának a megsértését a Ház előtt, mert meg kell és

*megfogom torolni azt.*

(Zajos helyeslés és taps.) A mentelmi bizottság határozata értelmében a kormány a maga részéről a legteljesebb elégtételt fogja megadni Rakovszky István képviselő urnak. (Nagy taps, a képviselők felállva ünneplik a miniszterelnököt.)

Hornyánszky Zoltán: Végre ébred a kormány.

### Beniczky is levelet kapott.

Ezután Beniczky Ödön szó-lal fel s

*bejelenté mentelmi jogának megsértését.*

Nemrégiben a következő levelet kapta, olvassa:

*Azokért az aljas...*

*Felkiáltások: Cim nincsen?*

Beniczky: Nincs! Tovább olvassa...

*Azokért az aljas rágalmakért, amelyet jul. 28-án a nemzetgyűlés ülésén a vadászszó-lóalj tisztikara ellen használt, nem tart-hatjuk Önt másnak, mint hazá-áruló, bitang, gazembernek. — (Óriási zaj.)*

*Felkiáltások: Ez anarchia! — Több képviselő a padot veri.*

Beniczky tovább olvas: *Es ha magát tisztességes embernek tartja, nem fog gyáva kutya módjára minden alkalommal a mentelmi jog köpenye alá bujni, hanem elégtételt ad. Kerestük a lakásán, az Országos Kaszinóban, hogy ezt az arcába vágjuk. Az első számú csendőrszó-lóalj. — Aláírva: Makay Imre százados, Ransberger Viktor százados és Molnár Károly főhadnagy.*

Beniczky: Tisztelt nemzetgyűlés! En jul. 28-iki beszédemben csendőrszó-lóaljról csak annyit mondtam, hogy behelyezték őket a belügybe. Ebben pedig sértés nincs. Bejelentem mentelmi jogom megsértését.

Ezután Rassay Károly a házszabályok értelmében kér szót. — Indítványt terjeszt a Ház elé, — amely szerint

*mindkét mentelmi ügyben utasítsa Ház a mentelmi bizottságot, hogy 24 óra alatt tárgyalja le mindkettőt.*

A Ház mindkét ügyet a mentelmi bizottság elé utasítja és elfogadja Rassay indítványát, a mely szerint a mentelmi bizottság 24 óra alatt tegyen jelentést.

Ezután az elnök napirendjén indítványt tesz. Indítványozza, hogy a nemzetgyűlés legközelebbi ülését folyó hó 3-án 10 órakor tartsa, amelynek napirendjén szerepel a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése, az indítványos és interpellációs könyv felolvasása, a gazdasági felügyelők szol-

## Holdanként háromezer koronánál magasabb haszonbérért vették ki a kollégium földjeit.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni kollégium tegnap délután árverést tartott öt kisebb ingatlan haszonbérletére. Az árverés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, azonban az árverésen aktív részt már kevesebben vettek.

az árverésen olyan magas hasznbérért értek el, amire még nem volt példa s ami a gazdaközönség körében igen élénk pertraktáció tárgyát képezi.

A Péterfia-dűlőn 8 hold szántó bérletének kikiáltási ára volt 21,200 korona. Árvertek rá mindössze négyen. A legmagasabb árat ígérte Tóth Péter: évi 25,100 koronát. (Eddigi évi bérlete volt 12 mázsa buza és 1 darab 150 kilós hizott sertés!)

A Fancsikán levő 25 holdas (sovány) föld bérletének kikiáltási ára volt 5400 korona. — Árvertek rá 10-en. Legmagasabb haszonbérlet ígérte Barcza Mihály: évi 23,500 koronát.

Az Ondód Fáy-dűlő Miklóssy-féle 59 hold szántó tanyás birtok, kikiáltási ára volt 18,000 korona. Árvertek rá 31-en. Legmagasabb ajánlatot tették: Kiss János évi

204,000 korona és Csengeri Leó (régí bérle): 100 mázsa buza, 59 mázsa árpa, 59 mázsa csöves tengeri.

A Miklóssy-féle 37 hold tanyás birtok, kikiáltási ára volt 26,000 korona. A legmagasabb ajánlatot tette: Kegyes István: évi 137,100 korona, vagy 67 mázsa buza, 59 mázsa árpa és 59 mázsa csöves tengeri.

Uszó-féle 39 hold kösülyszegi tanyásbirtok, kikiáltási ára volt 19,500 korona. A legmagasabb ajánlatot tették: Trássy Géza évi 55500 korona, Kovács Mihály 42 mázsa buza, 30 mázsa árpa, 20 mázsa csöves tengeri.

Mint ebből látható,

egyes birtokoknál az évi haszonbér holdanként a 3000 koronát is meghaladja, amit eddig még nem értek el.

A gazdaközönség körében ép ezért keltett meglepetést az árverés eredménye. Az árverést Juhász Ignác vezette nagy körültekintéssel. Az árverés eredménye még a kollégium gazdasági tanácsa elé kerül jóváhagyás végett.

## Hoovert 33 millió dollár elcsikkasztásával vádolják.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Páris, augusztus 2. Amerikából szenzációs hír érkezett, amely országunk élénk feltűnést fog kelteni. Egy amerikai folyóirat azzal vádolja Hoover amerikai szená-

gálatáról szóló javaslat harmadszori olvasása, a szeszadokról szóló törvényjavaslat vitájának tolytatolagos tárgyalása és végül a mentelmi bizottság jelentése Pallavicini örgróf és Pákozdy András, valamint Beniczky Ödön mentelmi jogának megsértése ügyében teendő jelentése.

Elnök az ülést két óra után rekesztette be.

A mentelmi bizottságot Kutkafalvy Miklós elnök ma délelőtt 11 órára összehívta. Ezen tárgyalják Rakovszky István volt elnök és Beniczky Ödön most bejelentett mentelmi ügyét. Kutkafalvy Miklós tegnap felkereste Belitska Sándor honvédelmi minisztert és kérte, intézkedjen, hogy Prónay Pál báró alezredes, Makay Imre, Ransberger Viktor századosok és Molnár Károly főhadnagy a mentelmi bizottság ülésén kihallgatásuk végett feltétlenül jelenjenek meg. Belitska kijelentette, hogy ez irányban intézkedni fog.

A kereszténypartban tegnap este sokan jártak és élénken foglalkoztatta a képviselőket a nemzetgyűlésen bejelentett mentelmi sérelmek. A képviselők helyeselték Rakovszky eljárását s csodálkozásukat fejezték ki a kiszagdapárt magatartása miatt.

## Hatmillió orosz éheznek.

Koppenhága, aug. 2. Az oroszországi éhező lakosság száma, amely Moszkva felé menekül, több mint hat millió. (MTI.)

tort, aki több európai országban vezette az amerikai élelmiszer segélyosztást, hogy 33 millió dollárt elcsikkasztott.

## A korona 1-50

Budapest, augusztus 2. A budapesti tőzsde zárata a következő volt. Valutapiac: Napoleon 12.70, angol font 1420, dollár 397 és fél, francia frank 3000, márka 480-90, ira 16.70, osztrák korona 41, rubel 54 és fél, lei 495-505, szokol 485-550, dinár 65-85, lengyel márka 0.19.

Zürich, augusztus 2. A devizák zárlatánál Budapest 1.50, Berlin 745, Hollandia 187 és fél, Newyork 680, London 21.41 Páris 46.15, Milánó 25.90, Prága 720, Zágráb 340, Bukarest 765, Bécs 0.67, Varsó 0.32.

## § KÖZGAZDASÁG §

### Nagy volt a felhajtás a szarvasmarhavásáron.

A tegnapi debreczeni állatvásárra

*szarvasmarhában nagy volt a felhajtás, ami a takarmányhiányra vezethető vissza.*

Az árak azonban megmaradtak, mivel

*a kereslet is élénk volt.*

A lóvásárban nem nagy kereslet mutatkozott, de azért az árak itt sem estek. Az árak azon a színvonalon mozogtak, mint a múlt héten.

A szőlőnek is árt a nagy hőség. A napok óta tartó szokatlan forróság eddig a kapásokban tett mérhetetlen károkat. A szőlő, mely szereti a jó meleget, nagyon diszlett. Az utóbbi

napokban már levele kezd száradni, a napnak kitett fűrtök kezdenek fonnynadni, barnulni: úgy, hogy sok szőlősgazda nagyobb veszedelemről panaszkodik. A Lőrincz-napi vásárban van minden reménységük, mert ez csaknem évenként esőt hoz, talán az idén is, ha csak a mostoha időjárás ezt a jó szokását is meg nem változtatja.

VILLAMOS SZAKMÁBAN a legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földváry, Széchenyi-utca 66. Telefon 168.

## Milyen lesz az új ipartörvény?

### Ruhát és cipőt kapnak a postások.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, augusztus 2. Ma délután Rákospalotán a Colosseum-mozgóban Rákospalota, Pest-Ujhely, Dunakeszi és Alag községek kereszteni kisiparosai, kereskedői, vasutasai és postásai nagygyűlést tartottak. A gyűlésen megjelent Hegyeshalmi Lajos kereskedelemügyi miniszter. A fogadtatás után Hegyeshalmi Lajos kereskedelemügyi miniszter megköszönte a küldött-ségek tisztelgését, beszédet tartott. Ebben utalt arra, hogy az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslat immár teljesen készen van. Ezután Jezsovits János miniszteri tanácsos behatóan ismertette az ipartörvény revíziójáról szóló törvénytervezetet. E szerint például a tanoncidő 2-4 évig terjed. Ezután tanonc-vizsga következik, 2 évi segédidő letelte után következnek a segédvizsga. Ennek letétele önálló iparossá képesít. Visszavetés esetén másfélévi segédkezés kötelező. Mestervizsga nincs. A jövőben üzletvezető alkalmazásával az ipari szakképzettséget pótolni nem lehet. A jogi személyek iparüzése általában megszűnik, kivételt csak a kisipari szövetkezetek jelentenek. Mindenki csak a szorosan vett szakmájában üzhet ipart. Demény Károly államtitkár lelkes szavakkal buzdította a hallgatóságot. Különösen postás kartársaihoz szólva azt mondta, hogy az alkalmazottak megfelelő ellátásáról való gondoskodás tekintetében viselteszenek teljes bizalommal a kormány iránt, a mely az adott viszonyok között is minden lehető megtesz és így gondoskodás történt ruha és cipő kiutalás iránt a legközelebbi időkben.

## A vagyonváltás a nemzetgyűlés elé kerül

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, augusztus 2. A nemzetgyűlés pénzügyi és földmívelésügyi bizottsága harmadszori olvasásban letárgyalta az ingatlan vagyonváltásról szóló törvényjavaslatot, amelynek jelentését Róbert Emil előadó a nemzetgyűlésnek csütörtökön tartandó ülésén fogja beterjeszteni. Ezután a bizottság a pénzügyminiszternek jelentését a vagyonváltás felhatalásáról tárgyalta. A vagyonváltás javaslat bizottsági tárgyalásának befejezése alkalmából Hegedüs Loránt pénzügyminiszter köszönetét fejezte ki a bizottság minden tagjának azért a hazafias együttműködésért, amelyet a javaslat tárgyalása alatt annak munkájában és létrehozásában tanúsított. A törvényjavaslat tárgyalása a plénumban előreláthatólag a jövő kedden fog megtörténni. (MTI.)

## HIREK

### Robinson szigete — kinai nemzeti park.

A kínai kormány Robinson Crouse híres szigetét, a Juan Fernandez-szigetet, legutóbb érkezt hírek szerint, nemzeti parkká akarja átalakítani. A sziget, amelyen 1704-től 1709-ig Selkirk matróz élt remeteéletet és amely az évszázadok során később egy ideig a jezsuiták menhelyévé, később gonosztevő-gyarmattá lett, most újabb átalakulás előtt áll. A kínai kormányt erre az elhatározásra a sziget sok természeti kincse, az ott található ritka növény- és állatpéldányok bírták. A sziget ugyanis, amely Valparaisótól 565 kilométerre fekszik, nyugati részén térszerű mezőkkel, keleten hegységgel és erdőkkel van fedve, amelyek a természet-történelem számára igen nagy érdekűek. Juan Fernandez a pálmák hazájának Nyugat-Amerikában legszélső déli határát jelzi; egy pálmafaj csupán ezen a szigeten fordul elő. A többi növényfajta is, amelyek a szigeten találhatók, majdnem egyharmadrésze endemikus, illetve csupán ezen a szigeten fordul elő. Két madárfajta is a különböző rovarfajta szintén csak ezen a szigeten tenyésznek. Ezek a nevezetességei mindenképpen alkalmassá teszik a szigetet arra, hogy nagy idegenforgalom központjává válhasson. Félő csak az, hogy ebben az esetben a természeti ritkaságokban bővelkedő erdőket és mezőket nagy szállodákkal és szórakozóhelyekkel fogják teleépíteni, amivel a sziget érdekességének jó részét elveszítene.

### Hogyan árulják el magukat a gonosz- tevők?

#### A véletlen, mint detektív.

A gonosztevők saját maguk köntök hurkot a nyakukra és a rendőrség csak szorosabban huzza a hurkot. Akármilyen ravaszul eszelje is ki a gonosztevő a tervét, valami mégis mindig elkerüli a figyelmét és nem egyszer a betörés közben leszakadt jelentéktelen nadrággomb válik árulójává.

A gonosztevőknek ilyen apró-cseprő kavicsokban való elbotlása nem egyszer felettébb mulatságos. Egy német lapból vesszük az alábbi humoros eseteket.

Halléban történt, hogy egy betörő munkája közben, amikor egy dobozt felfeszített, a dobozban ékszer helyett — tüsszentőport talált. Bármennyire is szerette volna visszafojtani a tüsszentést, nem bírt az orrával s felébresztette a házigazdát. Azonban mégis megőrizte hidegvérét és a tüsszentőpporral teli dobozt a támadója arcába vágta. Így mind a ketten harképtelenné váltak, de végtére mégis a háziur győzött és lefogta a betörőt. Ritka eset, hogy a betörő munkája közben véletlenül keserűvizet vagy más efféle ityon, de már ilyen is megtörtént. Igaz, hogy csak gyümölcstolvajról volt szó. Egy thüringiai gazdának, aki szenvedélyes gyümölcstermelő volt, egyre-másra lopkodták kamrájából a pompásnál pompásabb érett körtéket. A gazda megleste a tolvajt, de nem volt tagbaszakadt ember és nem mert birokra kelni a besurrant ide-

## Csütörtökön érkezik a jóvátételi bizottság Debreczenbe.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Mint az „Egyetértés“ értesül: augusztus 4-én, csütörtökön 19 óra 30 perckor érkezik a jóvátételi bizottság Debreczenbe. A bizottság tagjai a következők: Gerard francia alezredes, dr. Henynyi Vilmos helyettes államtitkár, dr. Laky Dezső miniszteri osztálytanácsos, Voricek Ernő alezredes, összekötőtiszt.

A bizottság részére a Bika-szállóban foglaltak le több szobát.

## Egy mázsa buza áráért adnak egy pár csizmát.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A buza árának emelkedése nem maradt hatás nélkül a csizmaszállókra sem. Tegnap délben benéztünk a Csapó-utcai csizmadia színbe, ahol meglehetősen élénk forgalmat találtunk.

Mindjárt meg is állapíthattuk, hogy

emelkedőben van a csizma ára is.

A múlt héten még 1100—1200 koronáért adtak egy pár csizmát,

tegnap pedig már egy mázsa buza árát: 1400 koronát kértek egy pár viselő csizmáért.

— Bennünket is szorít a buza

gennel. Ehelyett tele tudóval ráordított: „Tudja-e aztán, hogy legutóbbi ittjárta óta megmérgeztem az összes körtét!?” A betörő erre eszeveszetten kirohant és jajgatva futott a patika irányába. Ellenméreg helyett természetesen néhány napi elzárást kapott.

Legtöbbször az ujjlenyomatok által árulják el magukat a betörők. Alig mulik el nap, hogy a rendőrség ilyen módon rá ne jönné a betörő tettesére. A betörők minden elképzelhető eszközt kigondoltak már, hogy megvédjék magukat a leleplező ujjlenyomatoktól. Munkaközben kesztyűt huznak, ám ez ritkán segít.

Liebhart Márton meghalt. Liebhart Márton, a magyar kir. dohánytermelési kísérleti állomás vezetője, a magyar dohánytermelés ügyének egyik első uttorója és lelkes apostola, tegnap hajnalban 45 éves korában váratlanul meghalt. Halála széles körben nagy és őszinte részvétet keltett. Temetése ma, augusztus 3-án délután 6 órakor lesz a Szent Anna-utcai római katolikus templomból. Temetésén a Gazdasági Akadémia testületileg vesz részt.

Köszönetnyilvánítás. A feleségem elhunytával alkalmával megnyilvánult őszinte részvért magam és gyászoló családom nevében ezúton mondok

**HOLYAGPAPÍR**  
és befőttkötőzö-zsineg  
kapható a  
„MÉLIUSZ“  
könyv- és papírkereskedésben

**INGYEN** nem, de nagy olcsón  
0000000000 **RUHÁZKODHAT**  
ha ruhaszükségletét  
**Feldheim és Weisz posztóruházában**  
000 Piac-utca 73-ik szám alatt szerzi be. 000

ára — mondják az iparosok —, de meg az anyag ára is napról-napra megy fölfelé. A bőrért 450—500 koronát kell fizetni, ezért kénytelenek voltunk feljebbinni az árakat.

Ugy látszik, a vevők még további áremelkedéstől tartanak, — mert egyik sem ment el a vásárból csizma nélkül, sőt még kereskedők is megjelentek a piacon s öszszevásárolták a csizmákat.

Jobbfajta box-csizmákért már 1500 koronás árat is elkértek a csizmadia-mesterek. A csizmaszállók tehát, amely az utóbbi időben már ellanyhult, most újra lendületet vett.

hálás köszönetet. Ifj. Magyar József zenekarvezető.

Bosszúból gyújtogatott és meggyilkolta a nővérét. Balatonfüredről jelentik: A minap a nem messze fekvő Csupakon véres gyilkosság történt. Strenner János ottani gazdálkodó az utóbbi időben állandó torzalkodásban élt családjával és különösen nővérével, Léber Józsefnével. Strenner tegnapelőtt megleste Léberné és az országuton több kézzurással megölte. Ezután öccséhez ment, ennek a házat felgyújtotta, majd még több helyen gyújtogatott. A gyilkos, aki nyolcezer korona rabolt pénzt is magával vitt, érelyesen körözi a csendőrség.

Hadigondozottak figyelmébe! Szövetségünk központjának közbenjárására a földművelésügyi miniszter ur a házhely rendezési költség előlegét (450 K-t) az 1920. évi XXX. t.-c. végrehajtásáról szóló 60.000—1921. F. M. sz. rendelet 196. §-ának utolsó bekezdése értelmében elengedte s így a költség előlegezést kérvényezni nem kell. „Hadró“ vezetősége.

Frank Sándor női divat üzletében. Piac-utca 42. nyári mosóárak, ugyszintén női ruhák és bluzok mélyen leszállított áron kaphatók.

**Pár garasért**  
uj ruhája lesz, ha  
**Bermann-féle**  
**Mercur ruhafestéket**  
vásárol. Ára 3 K.

Károly király Luxemburgba akar menni. Budapest, augusztus 2. Diplomáciai körből eredő hír szerint Károly király azzal a kéréssel fordult a luxemburgi kormányhoz, hogy állandó tartózkodási engedélyt adjon számára.

Porráégett egy sopronmegyei község. Sopronból jelentik: Horvátzsida községben szombaton egy cséplőgép körül tűz támadt, mely pillanatok alatt áterjedt a szomszéd házakra. A község már rövid néhány perc alatt lángban állott. Az otthon tartózkodó emberek kiszaladtak a határba, föllármázták a szomszéd községeket. — Rövid idő alatt megérkezett a szomszédos helységek tűzoltósága, azonban az óriási tüzhöz ugyszólván hozzá sem férhetett. A falunak így mintegy háromnegyed része teljesen leégett, a termény s az állatállomány nagyrésze odaveszett. A tűzvész több emberéletet követelt áldozatul. A lángokban elégett egy nyaraló gyermek, egy 18 éves leány, egy 40 éves férfi. A mentésnél számtalan sebesülés történt. Az egész község hajléktalan lett és koldusbotra jutott.

A Magyar Távirati Iroda keres állandó alkalmazásra lehetőleg kereskedelmi vagy irodai képzettséggel bíró intelligens nőket vagy férfiakat, mint telefon-leadókat.

Ahol a hőségben nem tudnak dolgozni. Székesfehérvárról jelentik: Fehérmegye déli részében a tikasztó hőségben a legsürgősebb gazdasági munkát sem tudják elvégezni. Megtörtént, hogy a cséplést abba kellett hagyni, mert a munkások a rekkenő melegben nem tudtak dolgozni. (MTI.)

**Férfi ingek, divat színekben, legolcsóbban beszerezhetők: Frank Imrénél. Piac-utca 43.**

Pusztulnak a halak. Az óriási hőség nemcsak a termőföld életét veszi ki, hanem a kisebb álló vagy folyó vizek életét is megtámadja. A vízi állatok közt legkényesebb természetű a hal. A víz a kánikulai nagy hőségben nagyon felmelegedett és lepadt. Valósággal megposhadt az álló vizekben, alföldi patakokban a víz. A halak ezért tömegesen pusztultak el. A hortobágyi kirándulók meglepetéssel tapasztalták, hogy a még meglévő vízben nagyon sok szép nagy döglött hal libeg felfordulva. De így van ez a Tisza kiöntésében is. A halászatra így nagyon rossz világ van. A nagy apadás miatt alig fognak valamit, még a meglévő állomány egyrésze dög miatt elpusztul a husszükséglet nagy kárára.

Itt az olcsóság! Már 2600 koronától kezdve készít divatos férfi öltönyöket Keresztesesi úrszabó, Varga-utca 1. szám. — Piarista rendházzal szemben.

Elveszett és megtalált dollárok. Barnaczkó János napszámosnak néhány nappal ezelőtt az American Express Company útján egy száz dollárt küldött. Barnaczkó tegnap délelőtt be akarta váltani a csekket, de utközben elvesztette. Rögton a rendőrségre ment, hol a csekk kifizetésének letiltásáról azonnal intézkedés történt. Barnaczkó, ugy látszik, szerencsés csillagzat alatt született, mert kora délután már jelentkezett a becsületos megtaláló Szahmáry Mihály fuvaros személyében, ki gazdája Lindenfeld Géza útján a 22.000 koronát jelentő csekket sértetlenül beszolgáltatta a rendőrséghez.

A hóhullám Olaszországban. Rómából jelentik: Az európai hóhullám most elért Olaszországba. — Észak-Olaszországban katasztrófa-lis hőség van. Dél-Olaszországban a hóguta sok áldozatot szed. (MTI.) Az EGYETÉRTÉS kiadóhivatalának telefonszáma: 4.

## A buza és a zab emelkedő irányzatot mutat.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A terménypiac felé fordul most a közönség figyelme, hiszen itt alakul ki a mindennapi kenyér ára, ami mindenkit érdekel. A buza és a zab ára továbbra is emelkedő irányzatot mutat. — A buza ára 1420—1430 koronán állott tegnap. Különben a termény-társaság zárata tegnap ez volt:

Kevés kínálat mellett továbbra is tartózkodó a hangulat. Buza 1420—30 ab feladó állomás, rozs 1165—90, tengeri 1300, zab 1450—25, a zárlat felé ellanyhult, az ellanyhulás oka a nagy kínálat. — 1400 kor. kötés is történt. Repce 1800, takarmány árpa 1200, sör-árpa 1300—50, lóhere, lucerna 80—82, bab 15 és fél—16, 0 liszt 28 korona, rozsliszt 22—23, kenyér 18—19, korpa 800 Budapesten, 775 vidéki feladó állomáson. — A malmok és a bankok részére nagyobb kötések történtek.

Lisztjelentés. (Aug. 2.) A liszt irányzata nagyon szilárd, miután csak a malmok részéről történnek vasarások. A malmok áraitak 2800 koronáig emelték.

## Álarcos rablók kifosztották a marseillei expresszt.

A külföldi lapokat élénken foglalkoztatja a páris—marseillei expressz kirablása, melyről már mi is megemlékeztünk. A „Daily News“-ban érdekes részleteket olvasunk a támadásról, mely *mozidramának is érdekes anyagul szolgálhatna*. A banditák fekete, vörös és sárga árarcot viseltek és késsel, revolverrel voltak felszerelve. Az egyetlen áldozat *Caravelli* hadnagy, az expressz utolsó kocsiában foglalt helyet külön fülkében *Morel* aviatikus kapitánnyal. — Egymással szemben, mely alvásba merülve feküdtek s csak a betört ablak csörrenése ébresztette fel őket. — A rablók egyike a hadnagyra támadt, fel a kezével kiáltással s minthogy az ellenállott, a földre sujtotta s kését mellébe dőfte. Ugyanekkor egy sárga álarcos revolverrel rálőtt ezekkel a szavakkal:

— *Életeddel fizetsz egy romlott társadalom bűneit!*

A rablók ezután a kapitányt, majd az expressz többi utasát kirabolták. Véres munkájuk után a vészféket meghuzva, le szállottak és eltűntek az éj sötétjében. A pokoli borzalommal keresztülvitt rablás tetteseit még nem sikerült elfogni.

Saját készítésű ::

**Férfi ingek 235**

2 gallérral, kézelővel

**Divat-kalapok 275**

Gyönyörű, nyári, — mosható

**Nyakkendők 25**

**Herman**

NÁNDOR ÉS TÁRSA

fehérneműkészítők

Piac-u. 10., Bikával szemben.

## „Dicsfény ragyog a honvédsírokon“.

Ezrekre menő tömeg ünnepelte augusztus másodikát.

A bensőséges magyarságból fakadó féltő szeretet, mely Debrecen város lakosságát mindig a legszorosabb kapcsolatba hozta az ország és nemzet szabadságáért küzdő mozgalmakkal, az 1849. augusztus másodikán elvérzett honvédek tegnapi emlékünnepe szinte tüntetően hatalmas megnyilvánulással avatta. A nemes város hagyományos, kemény komolysága ült meg az ünneplők lelkén s a mozdulatlanágában impozáns nyugalom sejtette azt a hatalmas erőt, mely a tisztult metropolishól mindig szétsugárzott, midőn a legféltékenyebben őrzött lelki kincsek forogtak veszeletben.

A hajdani nagy eseményekhez méltóan gondoskodott a városi tanács az ünnepély megrendezéséről s Vass Károly dr. a rendezőség élén lelkiismeretesen tett meg minden lehetőt, hogy az emlékező nap széles arányúvá táguljon.

### A gyülekezés.

A városháza előtti tér már jóval öt óra előtt tarkálott a rekkenő napon is résztvenni óhajtó közönségtől. Az udvarra egymásután érkeztek be az egyletek és küldöttségek, dalárdák zászlóik alatt koszorúikkal. Fél hatkor az uttest közepén megindultak a diszruhás lovasrendőrök.

### A menet.

Az ives városházi kapu alól áradni kezdett az ünneplő tömeg. Elöl a Városi Dalegylet, utána sorban egymásután az Iparos, Petőfi, Egyetértés, Kossuth, végül a Homokkerti Dalkör. A dalárdák után a vasutasok és postások impozáns csapata, Lánzy Ede p. ü. igazgató vezetése mellett a pénzügyi tisztviselők, az üzletvezetőségek, az egyetemi ifjuság és az ÉME, a vagongyári küldöttség és a tanonciskola és a nagy közönség ezrei. A figyelmesen felocsolt utvonalon ünnepi komolysággal ért ki a menet a Hősök temetőjéhez.

### A honvéd-emléknél.

A bejáratnál diszorség válogatott rendőrlégénységéből. Az ut mellett meglepően nagy közönség. Thornwalden „Haldokló orosz-lánja“, mely a honvédhősök emlékezetét őrzi, cserfalommbal, kéksárga virágokkal szépen diszítettten figyelmeztet saját nagy arányai által is a nap nagyságára. Az emlékmű baloldalán a nemzeti hadsereg népes tisztí és legénységi küldöttségei Kratochwill Károly tábornok, körletparancsnok vezetése alatt. Ott voltak Keil Elemér ezredes, térparancsnok, Szentgyörgyi, Nagy Géza, Herlitska Károly ezredesek a különböző fegyvernemekről számos tisztel; mellettük a csendőrök küldöttsége s a katonazenekar várta a menetet. Elsőnek érkezik a városi tanács Miskolczy Lajos főispán és Csóka Sámuel h. polgármesterrel az élén, kiket Sági Lajos rendőrfőtanácsos fogad. Az őket követő hatalmas áradat csendben elhelyezkedik s áhítatosan figyel.

### Az ünnepély.

Megszólal a katonazene. Himnusz. Feszés „vigyázz“-ban tisztelegnek a katonák, a közönség fődétlen fével, hangtalanul mindenképpen imádkozni látszik. A szobor előtti téren megjelenik Vass Károly dr. tanácsnok s lendülő beszédben emlékezik a napról, a melynek emlékezetét ünnepelni jöttünk. Nemesak temető cz. — mondja — de templom is, a hazaszeretnek örök temploma, mely örök bizonyosága, hogy Boeckay, Bethlen hajdúi, Rákóczi kurucái után, Kossuth honvédei is megszentelték ezt a homoktengerben is „hegyekre épített“ várost. Nagy volt akkor is az ellenségünk, mert nagy volt az igazságunk. Lássátok a multat s most midőn a vérézős álmok foszladozóban vannak s a gyűlölet lángja lassan kialvóban, mint Orpheus dala a hajósokat, az igaz hazaszeretet érzései úgy vonják ide a multat és jövődőt megbűnhődött város népét. A szárnyaló szavak után a Városi Dalegylet énekelte ei Mácsay Sándor vezetése mellett Szabados Béla pályanyertes Nemzeti Híszkegyét. A zoltárszerűen szép ének után Könyves Tóth Kálmán „Petőfi lelke a honvéd sír fölött“ című alkalmi költeményét szavalta el Balla Bertalan dr. a képzett szaváló lelkeket főirázó hangján. A verssorok elhangzása után úgy tetszett, mintha az augusztusi sárga nap minden fényessége egyetlen glóriává sűrűsödött volna a haldokló orosz-lán fölött: „Dicsfény ragyog a honvédsírokon“ — mondja a költő... Majd a Kossuth-dalkör apoteozisa zengett fájdalmasan s az egész közönség emlékezésének sőhajai szálltak.

### A koszorúk.

A virággal telehintett emlékre az első koszorút a magyar kormány nevében Miskolczy Lajos főispán helyezte el azokra való emlékezés szimbolumaképen, kik

„becsülettel haltak a hazáért, s kiknek áldozatos halála tanítson késő nemzedékeket a hazáért élni“.

Kratochwill Károly tábornok messze zengő hangon

„A hősöknek, bajtársaknak szeretettel és hódolattal a nemzeti hadsereg“

nevében adott koszorút. Debrecen sz. kir város koszorúját Csóka Sámuel h. polgármester tette az alapzatra, mint a nagy adósság egy parányi részletét, mellyel a magyar város a magyar honvédeknek tartozik. Hódv Béla dr. a dalegyletek nevében koszoruzta az emléket, majd Diószeghy Mihály a Tisza-egyetem ifjusága, Macsata József a nemzeti alapon álló vagongyári tisztviselők munkásság és tanonciskola, Iványi Béla dr. pedig az ÉME nevében helyezték el koszorúikat.

A koszoruzás után 500 dalos énekelte el a Szózatot. Hatalmas kórusuk a magyar dacot, erőt, hazaszeretetét érvényesítette gyönyörű harmóniában. Végezetül a katonazenekar játszotta el a Him-

nuszt s a sok ezernyi közönség hatalmas hullámozó tömegekben indult a város felé az impozáns emlékünnepe után.

## BSZINHAZ

Az Apolló mozi átvétele. Hirszerint a Keresztény Nemzeti Liga már megegyezésre jutott az Apolló mozi r.-t.-gal az Apolló mozi berendezésére vonatkozólag s a mozi már át is vette. A Liga nem vette meg a berendezést, hanem bért fizet annak használatáért.

Vigszínház-mozgóban ma az előadások 7 és 9 órakor kezdődnek. Bemutatóra kerül a Fogadalom című drámai történet Sacy von Blondel és Turi Elemér főszereplésével. A magyar arisztokrata világ szin pompás világában játszik ez a romantikus tárgyú szép darab. A másik slágere a műsornak a Bronz vőlegény című amerikai film, amelyben a legjobb amerikai film-művészek játszanak.

Die Konfektion divatlap 1922. évi téli száma megérkezett és kapható a „Méliusz“ könyvkereskedésben.

## IPAROSOK ÜGYEI

Negyven új iparos. Kovács Károly szürszabó 200K, Battka Károlyasztalos 500 K. Wenk Jánosné gyümölcs és zöldség kereskedés 100 K. Böszörményi Kornél fuvarozási vállalat 200 K. Piskolti Istvánné női kalap készítés 500 K. Klein Vilmos terménykereskedés 2000 K. Nagy Sándorné vendéglőipar 500 K. Feldman Dániel terménykereskedő 1000 K. Szalavec Ignác rőfös kereskedő 500 korona. Wiener Menyhért kötött-, szövött és rövidáru kereskedés 300, Csóka József fuvaros 200, Kolm Jenő férfiszabó 500, Altmann Zsigmond rőfös rövid, bazár és edényáru kereskedés 1000, Révi Ferenc és társai bornagykereskedés 1000 kor., Roósz Márton szatócs, élelmiszerkereskedés 300, Panet Lajos borkereskedés 1000, Grósz Jenő kávéipar 1000, Encig Zseni bazáru és háztartási cikkek kereskedése 500, Wallerstein Dezső gyümölcs, főzelék és déligyümölcs kereskedés 100, Fiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete mezőgazdasági termény és takarmány, ló és szarvasmarha, valamint sertés-kereskedés és hizlalás 6000, Baranyai Gábor taligás 200, Ecsedi Ferenc burgonya és zöldségkereskedés 300, Tamás Ferenc fuvaros 200 kor., Nagy János cipészipar 300, Fésüs Józsefné kifőzés 200, Kupferstein Dániel magyar szabó 200, özv. Erdélic Józsefné baromfi és tojás kereskedés 300, Vámos Sándor terménykereskedés és bizományi kereskedés 200, Szilágyi István fuvaros 200, Barát Gézané női és gyermekkalap készítés és árusítás 500 kor., Medve István villanyserelő 500, Komácsi Sándor sertés és marhakereskedés 200, Holb Fülöp főzelék és déli gyümölcs kereskedés 300, Hercz József mézáró ipar 500 kor., Kiss János gőzeséplési vállalat 200, Bohus János cipész ipar 200, Pákozdi László fuvaros 200 korona városi adó ellenében kaptak új ipar engedélyt a városi tanácstól.

# Dollárt

és másidegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban veszok

**Simon György**  
Debrecen, Kossuth-utca 11.

## Marad az árvizsgáló-bizottság.

A kereskedelmi miniszter a Debreczeni Gazdasági Egyesülethez.

Köztudomású dolog, hogy a debreceni Gazdasági Egyesület a gazdák többszöri egyöntetű kérésére felirt a kereskedelmi miniszterhez, hogy a szabadforgalom behozatalával szüntesse meg az árvizsgáló bizottságot. A kereskedelmiügyi miniszter most terjedelmes leiratban válaszol a Gazdasági Egyesületnek. Ebben kifejti, hogy az árvizsgáló bizottságok újabb átszervezése nem akadályozza a szabadkereskedelmet. A kiadott rendelet az árvizsgáló bizottságok hatáskörét nagyban korlátozta, a maximális ármegeállítási jogát elvette, az egész intézmény a termelők érdekei és a jogos kereskedelmi érdekek szolgálatába tereltetett s teljesen elvesztette eddigi bürokratikus jellegét. Ha az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság irányirai ellen valamely termelő csoportnak vagy fogyasztónak kifogásai lennének, felelőbbeh a kereskedelmi miniszterhez.

„Mindaddig — írja a miniszter, — míg az árdragítási visszaélésekről szóló 1920. évi XV. t.-c. hatályban van, éppen a termelők, a tisztességes iparos és kereskedő elemeknek áll elsősorban érdekében az árvizsgáló bizottság intézmény fennmaradása. A szakvéleményekért, illetve ármegeállítások után szedett 1%-os díj a közszükségleti cikkek áralakulására befolyást nem gyakorolhatnak, sem a fogyasztóknak, sem a termelőknek, valamint a tisztességes kereskedőknek és iparosoknak nincs tehát oka az átszervezett árvizsgáló bizottságok jövőbeni működésével szemben aggodalmakat táplálni, annál több oka lehet azonban erre azoknak az elemeknek, kik a kereskedői céger alatt a kereskedelmi tisztességgel össze nem egyeztethető tevékenységet fejtenek ki s ezáltal épen a legitim és hivatásuk magaslatán álló kereskedőknek s a termelőknek okoznak kiszámíthatatlan anyagi és erkölcsi károkat.”

## Füszkereskedők, lisztelárusítók

hatósági lisztelárusítással leendő megbízásuk végett harmadikán délig jelentkezhetnek a lisztosztálynál (Piac-utca 9.). Késve érkező jelentkezések nem fogadlatnak el.

Debreczen, 1921 aug. 2.

Közélelmezési ügyosztály.

## A finoman darált konyhasó fogyasztói ára.

Értesítjük a város lakosságát, hogy a 847—1921. M. E. sz. rendelet 6 §-a értelmében a debreczeni kir. pénzügyigazgatósággal egyetértőleg az étkezésre használatos finoman darált konyhasó fogyasztói ára kgr.-ként, papírzsák (göngyölög) nélkül, 13 kor. 80 fillérben, papírzsákkal együtt kgr.-ként 14 koronában állapítottat meg.

Debreczen, 1921 aug. 2.

Közélelmezési ügyosztály.

## Mit csinál Kardoss Géza?

Előkészületek az új szezonra. Lakást keresnek a színészeknek. Új munka a — régi emlékek között.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A Kossuth-utcán némán áll most a Csokonai-színház. Nem halljuk hívogató szavát: szünetet tart. Am ez a nyaralás nem tűnik el rajta nyomtalanul. Az arca már is frissebb — az egész homlokzatot átmeszelték már — serény munkáskezek javítgatják s szinte megfiatalítják ezt a már több, mint félszázados, gyönyörű vekelték volna.

Az országnak talán a legszebb színháza ez. Mikor Nagy Endre, ez a rendkívül finom érzékű író, itt járt Debreczenbe, egy barátja el akarta vinni a Csokonai színházba. Nagy Endre a színház előtt megállt, mintha csak odacövekelték volna.

— Olyan szép kívül ez a színház, hogy ilyen belül nem is lehet — mondotta és egy tapodtat sem ment tovább. Egészen megkapta az a komoly mór-byzanci stílus, amely előmlik a Csokonai színházon. És most is, hogy Gabányi László, a budapesti Nemzeti Színház tagja itt időzött, esténként ott sétált a Csokonai színház előtt s nem győzte eléggé nézni, amint a holdvilág rávetette a pompás architektúrára fehér fényét...

Csak kívülről tetszik úgy, mint ha a Csokonai színház most kihalt volna. Pedig dehogyan! Eleven élet van benne. A szintársulat ugyan nincs itt, de ott van minden nap Kardoss Géza igazgató a vezérkarával. A foyerben, ahol éppen most dolgoznak a kőművesek, Sajti Imre titkár rezideál.

— Mivel tölti az időt? — érdeklődünk.

— Azt hiszem, a legnehezebb munkával, ami csak elképzelhető. Lakást keresünk a színészek számára. Az új tagok egyre-másra küldik a rimánkodó leveleket, — hogy szerezzünk számukra lakást. Vagy husz lakásra volna szükségünk és mi bízunk a közönségben, hogy most is segítségünkre lesz a lakáskérdés megoldásában. Aki szíves lenne a színészeknek lakást béreadni: kegyeskedjék a délelőtti folyamán a színházi irodában bejelenteni. Kardoss Géza igazgatónak minden igyekezete arra irányul, hogy színészein segítsen. Azonban művészi érdek is, hogy a színészek itt lakást találjanak, mert ha nyakukon ül a lakáshiány súlyos gondja, ez nyomasztólag hat a kedélyükre s nem tudják mindjárt kifejtetni egész tehetségüket. Mi pedig azt akarjuk, hogy a legtöbbet és a legjobbat nyújtsák, ami tőlük telik. És ezért kérjük ezt a nagyon szeretetreméltó közönséget, amely úgy megtudja becsülni a színészt, hogy ebben a törekvésünkben legyen segítségünkre.

Már nem is voltunk kíváncsiak, hogy mi egyéb dolga is lehet most még Sajti titkárnak? Mert megvagyunk győződve, hogy ez is épen elég a mai nehéz lakásvizonyok között...

Kardoss Géza igazgatót már nem találtuk a földszinten. A baloldali színpadi folyosó első szo-

bájába helyezte át az irodáját. — Amint kinyílik a párnás ajtó, egyszerű, de igen izléses berendezés fogad. Fekete-garnitúra, oldalt egy kis puff, amely kissé elűtő.

— Ezt még a gyermekszobámból hoztam, — mondja Kardoss Géza — s mindjárt megértettük.

Hiszen az egész szoba tele van kedvesebbnél kedvesebb emlékekkel. — A falakon csupa színlap azokról a premierekről, amelyeken Kardoss Géza fellépett. Fényképfelvételek az alakításairól. — Jobbról egy nagy tabló: „Az első szintársulat” valamennyi tag autogrammjával, balról egy másik nagyobb kép:

„Kardoss Géza elnök urnak a DTE. I.”

Kardoss Gézát választotta meg ugyanis a DTE footbalszakosztálya elnökéül.

A sok-sok irás között talán legmegkapóbb az a becéző bucsuztató, amelyet Temesvárt kapott egyik barátjától. Így szól:

Csegei Kardoss Gézának.

Kedves Csegenk!

A jelen és mult percköveiből emléket kellene állítanom a jövőnek. Egy pár meleg, igaz szóval elbucszom tőled, amelyekben benne legyen szeretetteljes, tartós baráti érzelmem minden bizalom, őszintesége. Ugy érzem, hogy ezt gyenge, gyarló szavakkal nem tudom kifejezni. ... A barátság a pillanat virága, de az örökkévalóság a gyümölcse. Ezt a gyümölcsöt az az emlékezés napja érleli meg. Ha valamikor — nemsokára — a hír szárnyán a dicsőség magaslatára emelkedel: úgy ez a nap vessen gyenge sugarat a multra is, amikor együtt örültünk az öröm perceiben és együtt zokogtunk a bánat óráiban...

Kívánom neked, hogy e néhány sor ne legyen sirirat az emlékek sirkövében.

Temesvár, 1914 IV/2.

Vuchetich Endre.

Temesvár!... Erre a szóra nehéz sóhaj száll föl mindkettőnk szívéből. Milyen erős vára volt ez a magyar színészetnek!...

— Mit csinál? — kérdezzük az emlékektől meghatott Kardoss Gézát.

— Dolgozom. Nem szeretek én beszélni. De egy gondolat hevit: nemzeti kultúrát csinálni itt Debreczenben, amelyet ideiglenesen határvárosnak jelölt ki a balsors. Előttem fekszik Bán-bán, a legszebb magyar tragédia, amelyet szeptember 2-án megnyitjuk újra a Csokonai színházat. Nem tudom elégszer elolvasni... Most adtam munkába a díszleteket, — hogy minden szép és korhű legyen. Kész már az egész szeptemberi programom, amelynek során felelevenitem Romeo és Juliát, bemutatom Offenbach operettét... A társulat is teljesen komplett, csak még egy primadonnával tárgyalok. Egyes sze-

repköröket duplán is betöltöttem. Olyan művész-gárdám lesz, mint — azt hiszem — sehol a vidéken. Most olvasom, hogy Szegeden még azt sem tudják, hogy ki lesz szeptemberben az igazgató?... En pedig már készen vagyok mindennel, de megcsináltam számitásaimat is. Felállítottam azokat a feltételeket, amelyek mellett a mai súlyos időkben valamilyen módon megélhet itt a magyar színészet. Én a magam részére nem kívánok mást semmit, csak megértést és szeretetet. En nem érzem, hogy vállalkozó vagyok, — mert színházról üzletet csinálni ma nem csak hogy nem szabad, de nem is lehet. Engem csak az a tudat vezet, hogy itt kulturmissziót teljesítek...

Kardoss Gézának nincs most gesztusa. Ugy érezzük, hogy nem üres szavak kopognak a papírosra. Ennek a beszédnek komoly tartalma van. Elbucszunk Kardoss Gézától, akinek minden napja most is a munkáé s bizalommal jelenthetjük, hogy új élet vár a külsőleg is új köntösbe öltöztetett Csokonai-színházra...

## SPORT

Debreceni Munkás Testedző Egyesület—Berettyóújfalui SE 2 : 2 (0:1). Debreczen legifjabb, de a közel jövőben legerősebb csapata vasárnap tartotta első és bemutató mérkőzését Berettyóújfaluban a II. osztályu bajnokság győztesével, a BUSE-vel. A szimpatikus és törekvő munkáscsapat első szereplése szép és biztató eredménnyel végződött. Az új játékosokkal megerősödött BUSE-vel szemben szép és fair játékot produkált, sőt már 2 : 1-re vezetett és csupán balszerencséje miatt kellett eldöntetlen eredménnyel megelégednie. A BUSE csapata is szemmeláthatólag napról-napra javult. A berettyóújfalui közönség nagy szeretettel fogadta a debreczeni flukat s nagy közönség nézte végig a fekete-vörös dresszes munkáscsapat játékát.

Karczagi IKSE I.—DMTE II 4 : 1 (1 : 1). A munkások második csapata már gyengén szerepel. Az első félidőben ugyan a játék még egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta, azonban a második félidőben a balsor kifulladt, így a KIKSE fúrge csatárai könnyen érik el góljaikat. A karczagi fogadtatás szintén eseményszámba ment.

A Munkás Testedző Egyesület Kisvárdán. A Munkás Testedző Egyesület vasárnap tartja második bemutató mérkőzését, amikor is Kisvárdán a KTE-vel méri össze erejét. Harmadik kötelező bemutató mérkőzését Debreczenben fogja játszani az új egyesület, valószínűleg a KASE-vel.

A DMTK veresége Törökszentmiklóson. A DMTK vasárnap Törökszentmiklóson játszott a TTE-vel és 4 : 3 arányban vereséget szenvedett.

A DSC felkéri az I. és I-b játékosait, hogy szerdán délután 4 órakor a Nagyerdőn jelenjenek meg.

A debreczeni pénzügyigazgatási tisztviselők ma este 8 órakor alakítják meg sportegyletüket az Angol Királynő külön termében. A szervező bizottság ezuton is felhívja a sport bármely ága iránt érdeklődő kartársakat, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

KITÜNŐ FÉRFI-INGEK  
FRANK EDÉNÉL

## Pályázati hirdetés.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József főherceg ur Ö. cs. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából annak emlékére a m. kir. honvédség árvái részére, az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül a József-füárvaházban három, az Erzsébet leányárvaházban pedig egy hely kerülhet betöltés alá, amely helyekre ezennel pályázat hirdetik.

Az árvaházba való felvétel kérelmek igazolandó:

a) az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg m. kir. honvédség kötelékébe tartozott apának törvényes leszármazottja;

b) a vagyontalanság;

c) félárva (kik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága;

d) hogy az árva 6-ik életévét már betöltötte és hogy 10-ik életévét még nem haladta;

e) hogy éptestű és elméjű, a himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalása hiteles anyakönyvi kivonatokkal, a testi és elmebeli állapot, a himlőoltás és vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, melyben a szülő, vagy gyám neve, állása és lakhely (város, megye, utolsó posta) is feltüntetendő, folyó évi augusztus hó 15-ig a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz nyújtandók be.

Az alapítványi helyek az 1921-22. tanév kezdetén lesznek betöltendőek a felvételtől vagy a felvételtől az árvák hozzátartozóit. Budapest székesfőváros tanácsa hatósági uton fogja értesíteni.

Debreczen, 1921 július 26.

A városi tanács.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata

Az „Egyetértés” szerkesztőségének és kiadóhivatalának telefonszáma: 4.

17.550—1921.

## Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező Belsővárosi 3850 kat. hold és 158 négyszögöl földbirtok 1921. évi október hó 1-től 1924. évi szeptember hó 30. napjáig terjedő 3 évre, illetőleg 1921. évi október hó 1-től 12 évre nyilvános árverés útján bérbe fog adni.

A városháza kistanástermében tartandó nyilvános árverés határideje folyó 1921. évi augusztus hó 16-ik napjának délelőtt 9 órája.

A kikáltsági ár az első módozat szerint 244.200, a második módozat 1. min. szokvány minőségű őszi búzának minden év augusztus 1-én tőzsdén jegyzett legmagasabb árfolyama. — Az árverési szándékozók az árverés kezdetekor a kikáltsági ár 10 százalékát tartoznak banat pénzül az árverelő biottságánál letenni.

Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a városi számvevő-ségnél bárki megtekintheti.

Debreczen, 1921. évi augusztus hó 1-én.

A városi Tanács.

## Tiszántuli Pénzváltó Bank

árubizományi és általános ügynekség  
Reinbold, Szilágyi és Társai  
Debreczen, Csapó-utca 19. sz.  
oo Telefonszám 566. oo

Vásárol mindenféle gabonaműveket és gazdasági terményeket kis és waggontételekben a legmagasabb napi árak mellett.

Átvesz továbbá jó minőségű juhgomolyát minden mennyiségben s a legjobb áron uradalmaktól és kisebb termelőktől is. ooooo

## Vasuti menetrend füzetes kiadása.

ARA 40 KORONA.

Hivatalos, kiadás, mely magába foglalja a megszállott területek menetrendjeit is és október hó 1-ig marad érvényben. — Kapható a

„MÉLIUSZ” könyvkereskedésben.

## Tiszántuli Pénzváltó Bank

Reinbold, Szilágyi és Társai, Telefon: 566.  
Debreczen, Csapó-u. 19. sz.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával, bevált:

Mindenféle külföldi pénznemeket, arany- és ezüst érmekeket, idegen értékű csekket, utalványokat stb. a legmagasabb napi árfolyamon.

Értéktőzsdéi megbízásokat vállal, külföldi átutalásokat teljesít a legelőnyösebb feltételek mellett. (Devizákat és külföldi kifizetéseket vesz és elad.)

Szappanosoknak szállít prima olvasztott fagyut, csontzsirt a legolcsóbban.

Timároknak pedig folyékony és szilárd tölgylakivonatot (tannint), olvasztott fagyut, halzsirt, cserzőanyagokat stb.

Gép- és motorüzemek itt szerezhetnek be legolcsóbban henger- és kenőolajokat, benzint, gépszirt, szijjakat stb.

Tűzfát (csér, tölgylak és bükhasáb) vegontételekben szállít.

Terményeket (buzát, rozst, árpát, zabot, tengerit és hüvelyeseket) vásárol a legmagasabb napi áron.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata

## APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szó 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szó 2 kor. Vastagabb betűből a szavak kétszeresen lesznek felszámítva. Vidékről hirdetési díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

## ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalmazottra van szükségük, oo házvevők, vagy akik ooooooooooooo

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az

„EGYETÉRTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott mindent megtalálnak, amire szükségük van.

## Ajándék

Örökbe adnám

hadjárva leányomat intelligensabb uri családhoz. Cim Varga Mihályné, Hortobágy-u. 13. sz. 3179

Szeplő és májfolt

ellen legjobb a Fáy-crém és Fáy-szappan, mely ismét békebeli minőségben kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc Arany egyzaru gyógyszerárában, színház mellett. 2024

## Babi-, játszó-,

fiu- és leányruhák, fürdőtrikók, kötények, fehérneműk, cipők és mindenféle gyermek ruházati cikkek nagy választékban

Dr. Hegedűsné gyermek-divat-áruháza, Simonffy-utca 2. sz.

Paplanvarrodámban

minden szakmabeli munkát készítek szépen, jutányosan, kész paplanok állandóan raktáron. Debreczen, Kossuth-utca 11. 2996

Benzin és gépolaj kapható.

Eisenberg Testvérek, Hatvan-u. 35. 3165

Birtok

egyetem és gazdasági akadémia között (vasutná), négyszobás tanháza, épületekkel, fekete homok, felesbe azonnal kiadó. (200 hold). Bővebbet Benkő ügyvédnél, Csapó-utca 19. délutánonként. 3170

Boros hordók

100—600 literig kaphatók. Hatvan-utca 9. szám. 3125

## Boros hordó

új és használt, minden nagyságban és mennyiségben kapható. taposó- és káposztás kádak, kutyvedrek, léhók, puttonok, zsirhoz való új hordók állandóan raktáron. Javitást elfogad a br. Györfly hordógyár, Nap-utca 4. sz. Telefon 12-83.

## Kereslet

Aranyat

ezüstöt, briliántot, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály Hatvan-u. 2. I. emelet. 3059

Használt

kis méretű jó karban levő hordókat vesz a Löblé ecetgyár, Szalkai-utca 5. sz. 3062

Üvegballonokat

kosárban megvételre keresünk. — Gyógyáru Kereskedelmi R.-Társ., Piac-u. 41. 3088

Veszek

fehérneműket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyeget, butort. Kaiser, Piac-u. 7. sz. 3092

Csere vagy halápl

erdőben 15—20 kat. hold földet tanyával megvételre keres Szabó Imre, Rákóczy-utca 789. Hajdusámon. 3174

Bejárónő

a délutáni órákra felvétetik. Kossuth-utca 59. sz. 3169

Gyorsírásban

perfekt és irodai munkálatokban gyakorlott kisasszonyt keresünk. Kimerítő ajánlatokat „Szorgalmas” jellegűre a kiadóba. 3173

Irodahelyiséget

lehetőleg a Főtéren, ugyancsak terményraktárnak helyiséget keres Benedek, Széchenyi-u. 5. sz. 3177

Ügyes leány

órás üzletbe könnyű munkára felvétetik. — Cim kiadóban. 3180

Elveszett

vasárnap este a nagyerdői villamos megálló-nál egy fekete férfi tárcsa. Becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, csupán a rá nézve egy is értéktelen igazolványokat és a tárcsát sziveskedjen a Csapó-utca 39. szám alatti fűszerüzletbe eljuttatni. 3171

25-től 150

literesig jó és javítatlan

boros hordókat

veszek.

Nap-u. 4. Telef. 12-83

## Eladás

Makulatur

5 kg-os csomagban eladó a kiadóhivatalban.

## Eladó

tiszta kezelésű

friss zsir

jutányos áron.

Értekezhetni

Csillag-u. 13. sz.

Eladó

jó karban levő hálószoba butor, egy tükörös előszobaszekrény, egy cin-kád, egy Schöberl-ágy, 2 mosótknő. Szent Anna-utca 1., I. emelet. 3172

## Beköltözhető

3 szobás lakással modern bérház. kettős udvarral központhoz közel eladó. Értekezhetni dr. Falk Tibor ügyvédi irodájában Miklós-u. 33. d. u. 3—5-ig.

Saját készítésű

## CIPŐK

tiszta színanyagból

a legolcsóbban beszerezhető készen vagy mérték után:

## GRÜNVALD CIPŐÜZEM,

Kossuth-utca 8., Sas-utca 4. sz. (Kölcsönössegélyző-palota.)

Minden nálam vásárolt cipőt, ha idő előtt elszakad, úgy teljesen ingyen javítom.